

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

99. Latronum exerc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

98.
Insignis
char. Man-
darini Petri.

vitiat, vt ex eorum graueolentia frater Gomez, bis ad extrema agrotarit. Dedere quoque Christiani nonnulli caritatis profus heroicæ fortia documenta; ruti vnus in puerum incidens, abiectum, nudum, vermibus opertum, persuasit sibi quo illum indicio Deus monstrauerat, eodem illum sibi commendasse, sublato puerum domum defert, purgat saniem vulnerum, vermes deradit, squalorum detergit, suomet in lecto collocat, blanditur, assidet, consolatur ea animi sui voluptate, vt quod temporis punctum ab eo aberat, diem putaret bene longum, nemo ambigebat puerum proximè moriturum, credita est caritas viri boni, vitam illi sanitatemque promerita. Mandarinus Tuon Petrus, cuius ante non semel, mirati sumus virtutem egregiam, ex iis pueris centum domi suæ collegit, præter alios pauperes à quibus perpetuò obsidebantur eius fores; & spectabatur palam, homo id ætatis, & auctoritatis, vnum aut alterum ex iis infantibus inter brachia gestare, & domum ferre, vbi sedulitatem iis omnem exhibebat quam eius ætatis necessitas misera posceret, nec cessit vxori paulum delicatam & iniquo animo ferenti per se illum obire, quæ præstaret seruis, & ancillis committi; at is subridens hortabatur, vt iis è foribus gemmas seligeret, hoc est meritum caritatis, & decus veræ non solo nomine Christianæ; quod non modo ex ipsa obtinuit, verum etiam ex fratre, & ex sorore. Accepit aliquando auditos extra urbem infantis vagitus præmaturè ab suis sepulti, accurrit anhelus, & multum rogans vt bono Angelo indice puerum inueniret priusquam expirasset, inuentum sinu tollit, intranti domum occurrunt famulæ, vt puerum lauent; sed putor, & sanies, & odor pestilens retro illas abegit, vult ergo, inquit, Deus totam huius venationis gloriam, ad me pertinere, susque ablutum manibus & in lectulo compositum peculiari sollicitudine curauit. His eius familia præclaris facinoribus inflammata, eius ardebat imitatione, & conuersionibus ethnicorum quos è vicinia, centum breui ad baptismum perduxit.

99.
Tacronum
ex. rc.

Octimestrem famem secutum est latrocinium immane, & quouis bello peius. Sceleratissimi homines, vitam exosi suam, quam sustentare nisi rapto non poterant, in pagos, & oppida effundi, alij turmatim & temere, sub ducibus alij, rapere, occidere, deprædari, quicquid audeat hostis probrosum & barbarum patrare, eadem, & incendia circumferre, neo villo loco consistere ne obliuioni ansam darent. Iam Provincias vastabat lues illa, & regni vniuersi communis rebellio timebatur, cum Chianceum regendam suscepit Mandarinus vir sagax, & ad remedia extrema malis extremis adhibenda intrepidus; passim igitur illos, cateruarim, sigillatim, vi, dolo bono, industria deprehensos captos, festinata sententia damnatos, arborum truncis, muris, solo configere, & famelicæ plebis ferinis moribus laniandos & deuorandos exponere. Verum enim vero tam crudelis vindictæ sæua spectacula, ipsis quoque Chincei prædiariis tantum formidinis hauquaquam intulere, vt urbis incendio,

dno, & direptione abstinere, nocte appetente quæ p̄ imā p̄cedebat Lunam, cum anni vertentis festas latitias ciues in st̄ ruerent, spargunt incendia milites variis simul regionibus ciuitatis, & p̄dās inter ignes captant. Arsit Chianceum integra illa nocte, & die sequenti, nec de illa quicquam residuum fuisse p̄ter muros, si vel auræ sibilus spirasset. Incitatus est ignis vehementiùs in ædes diuitum, vt fugatis iis p̄dones liberiùs quod vellent tollerent. Solæ Christianorum ædes, & eorum qui expositos infantes alebant, Christiani forent vel ethnici; plebeij, aut diuites, immunes ab igne perstitero, & quanquam iis sapiùs iniectus, nunquam arsit. Hinc mira Christianæ legis, & mosocomij à Vagnonio instituti laudatio: erat enim illarum ædium ingens multitudo, & paucis ethnicorum exceptis, omnes Iesu augusto nomine frontibus p̄fixo notabiles; vnus tamen valdè Neophyti contiguæ flammis correpta domus conflagrabat, cum implorata mox Dei ope, spectabilis omnibus puer apparuit, qui vestis suæ laciniola flammam huc illuc sequens, & tegens p̄focabat, eaque penitus vndiq̄ restincta videri desit. Foris item pagis, igni ab latronibus iniecto deuoratis: Christianorum domos ne scintilla quidem violauit. Alibi ædes ethnicorum cum dep̄darentur, cæcitatebant ad Christianorum fores tameri diuitum, eâsque intactas velut inuisas p̄teribant. Pago duæ p̄donum equitum instabant turmæ, nec dabatur aut fugæ aut defensionis locus, cum vt erant incolæ virtute singulares, vocato statim in auxilium Deo equos sistunt, in calcaria, & verbera tam refractarios vt nequierint vterius adigi; quare sessores consternati furorem aliò vertunt. Post anni squalorem, & famem pestilens morbus terræ incubuit qui contagio sparsus paucis diebus ietos absoluebat. Noua Vagnonio misericordiæ, & caritatis seges. Cumque morbo stragem latam edenui, ab natura, & arte deessen remedia; eo p̄sentit à Deo adfuerit, p̄sertim ex chirographo S. Ignatii quod propterea circumferebatur. Multi morte optantes Christiana, vitam ethnicam claudere, sacro baptismo sanati sunt; lustrali aqua innumeri; erat femina Christianæ filiolus; huic alterum oculorum, concreta suffusio clauserat; matrem vicini fatigabant idolo cuidam vt sacrificaret, magno vt aiebant cæcitate, & oculorum Æsculapio; hortabatur illa è contrario ad verum Deum confagerent, dissipaturum cæcitatē, qua tenebantur tam densa, & periculosa vt sibi coram apertos inferos non viderent. Inter hæc puerum alteri oculo innascens membrana penitus excæcat. Insultare hic matri omnes, exprobare inanem fiduciam, Deum illius traducere; at hæc duplo confidentior, geminato filij sui malo, extremum digiti aqua lustrali mergit, & stillam filij oculo vtrique infundit, eius tactu panduntur oculi redit lux, & visus facultas longè quàm antea potior. curset puer, seseque ostentat per ædes vicinorum, & factum modumque seiscitantibus enatrat cum incredibili eorum stupore; quanquam erat aded inter ethnicos certum Christianorum Deum illorum fiducia p̄sto

109.
 Mirac. sanationum.